

A Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi
elszámolásokra vonatkozó üzleti feltételek

4/a. melléklete

Budapest, 2025. október 27.

A KÖZVETLEN RÉSZTVEVŐKET ÉRINTŐ RENDKÍVÜLI HELYZETEK

Tartalom

1. Kommunikáció az MNB és a közvetlen résztvevők között rendkívüli helyzet esetén.....	3
1.1. Fogadás az MNB részéről SWIFT kapcsolat hiánya esetén	3
1.2. Küldés az MNB részéről SWIFT kapcsolat hiánya esetén	4
2. A közvetlen résztvevő oldalán fellépő rendkívüli helyzet.....	4
2.1. A KELER-nek nincs SWIFT kapcsolata az MNB-vel	6
2.2. A GIRO Zrt.-nek nincs SWIFT kapcsolata az MNB-vel.....	6
2.3. A CLS Bank International-nek nincs SWIFT kapcsolata az MNB-vel	6
3. A közvetlen Résztvevő által kezdeményezett üzemidő hosszabbítás feltételei	7
3.1. KELER által kezdeményezett VIBER üzemidő hosszabbítás	9
3.2. A GIRO Zrt. által kezdeményezett üzemidő hosszabbítás	9
3.3. Az MNB által kezdeményezett üzemidő hosszabbítás	9
4. az MNB oldalán fellépő rendkívüli helyzetek	10
4.1. A VIBER késői nyitása (halasztott CAS nyitás).....	10
4.2. A VIBER üzemidő nyitása megtörtént, de a SWIFT kapcsolat a nyitáskor nem működik vagy napközben megszakad.....	11
4.3. A CAS nem működik, de a SWIFT szolgáltatás üzemel	12
4.4. A SWIFT és a CAS is működik, de az MNB VIBER munkaállomásai nem működnek	13
4.5. A VIBER a távoli tartalék rendszeren működik	13
4.6. A számlazárást az MNB nem tudja időben végrehajtani	14
5. Az azonnali elszámolás kapcsán fellépő rendkívüli helyzet	14
6. A jelen eljárási rendtől való eltérés	14

1. KOMMUNIKÁCIÓ AZ MNB ÉS A KÖZVETLEN RÉSZTVEVŐK KÖZÖTT RENDKÍVÜLI HELYZET ESETÉN

1.1. Fogadás az MNB részéről SWIFT kapcsolat hiánya esetén

Ha a közvetlen résztvevő nem tud SWIFT-en VIBER üzenetet küldeni akár a saját, akár az MNB SWIFT kapcsolatának hibája miatt, a fizetési és kiegyenlítési megbízásokat és az egyéb, normál üzletmenetben SWIFT-en küldött VIBER üzeneteket papír alapon és a 2. függelék IV. és V. fejezete szerinti elektronikus csatorna igénybevételeével elektronikusan aláírva továbbítja az MNB részére. A fizetési és kiegyenlítési megbízásokat és VIBER üzeneteket attól az időponttól tekintjük beérkezettnek, amikor azok a jelen pontban előírt feltételeknek megfelelően az MNB rendelkezésére állnak. A VIBER ezen fizetési és kiegyenlítési megbízásokat a teljesítésig nem tekinti befogadottnak.

a) Papír alapú benyújtás

A kinyomtatott SWIFT-en küldött VIBER üzenetet az MNB-nél bejelentett módon aláírva kell átadni az MNB Központi expedícióban (1013 Budapest, Krisztina körút 55.)¹, annak nyitvatartási idejében.

b) Fizetési kiegyenlítési és átvezetési megbízások benyújtása a 2. függelék IV. és V. fejezete szerinti elektronikus csatornán

A fizetési és kiegyenlítési megbízások (a 16. sz. melléklet szerinti vagy SWIFT üzenet), és az egyéb, normál üzletmenetben SWIFT-en küldött VIBER üzenetek - amennyiben azokat a közvetlen résztvevő nevében két számla feletti rendelkezésre jogosult személy az Üzleti feltételek szerinti elektronikus aláírásával látja el, - a 2. függelék IV és V. fejezete szerinti elektronikus csatornán is beküldhetők. Az ilyen elektronikus dokumentumként beküldött megbízásokat az MNB-n belüli automatikus továbbítás érdekében a 2. függelék IV. 4.2 pont szerinti fájl névvel kell ellátni.

A fizetési és kiegyenlítési megbízást tartalmazó fájl MNB-be érkezését a GIRO Zrt. GIROHáló szolgáltatása által küldött technikai nyugta, vagy a levelezőrendszer által küldött kézbesítési értesítés igazolja. Amennyiben a közvetlen résztvevő értesítést nem kap, a fájl megérkezéséről az MNB-nél tájékozik az Üzleti feltételek 4/b. mellékletében közzétett elérhetőségeken.

A fájl név konvenciónak nem megfelelő fájl névvel ellátott fájlokat a GIRO Zrt., a nem géppel kitöltött fizetési és kiegyenlítési megbízásokat, az MNB-nek előzetesen rendelkezésre jogosultként nem bejelentett aláíró által, vagy nem az Üzleti feltételekben előírt tanúsítvánnyal aláírt megbízásokat az MNB visszautasítja. A visszautasított fájlokat a közvetlen résztvevőnek újra kell indítania. A hibásan küldött fájlokért, illetve hibás küldés miatti késedelmes beérkezés és teljesítés miatt, valamint a közvetlen résztvevő megbízásának tartalmi hibáiért az MNB nem vállal felelősséget. Az MNB a fájlok megérkezésekor megkezdi formai ellenőrzést, a fájlok a sikeres ellenőrzést követően tekinthetők beérkezettnek.

¹ cím és nyitvatartás a következő linken: <https://www.mnb.hu/a-jegybank/informaciok-a-jegybankrol/elerhetosegi-adatok>

Az MNB maximum 10 darab tétel – ide nem értve a CLS Bank International részére indított fizetési megbízásokat – teljesítését vállalja negyedóránként úgy, hogy ha a 10 darab, a formai és tartalmi előírásoknak megfelelő fizetési megbízás a negyedóra elején az MNB Bankműveletek igazgatóság szervezeti egységére már beérkezett. A teljesített fizetési megbízások darabszámába a visszautasított fizetési megbízások is beleszámítanak, de a visszautasítás miatt újraküldött fizetési megbízások nem (azok külön kezelendők).

Az MNB negyedóránként maximum 2 darab, CLS Bank International javára indított fizetési megbízás teljesítését vállalja úgy, hogy ha a formai és tartalmi előírásoknak megfelelő fizetési megbízások a negyedóra elején az MNB Bankműveletek igazgatóság szervezeti egységén már rendelkezésre állnak (azaz beérkezett az 1.1. pontban rögzített módon).

Több közvetlen résztvevő technikai problémája esetén a fizetési megbízások beérkezési sorrendjében történik a teljesítés, mert a teljesítési maximumok a benyújtott fizetési megbízások összességére vonatkozik.

A teljesítési maximumtól az MNB pozitív irányba (magasabb feldolgozott tételszám irányába) eltérhet, de azok teljesítésére kötelezettséget (garanciát) nem vállal.

A fentiekből értelemszerűen következik, hogy az MNB a VIBER üzemidő utolsó negyedórájában (17:45-18:00) történő feldolgozásra maximum 10, papír alapon valamint a 2. függelék IV. és V. fejezete szerinti elektronikus csatorna igénybevételével benyújtott fizetési megbízást fogad be 17:45 vagy korábbi időbélyegzővel.

1.2. Küldés az MNB részéről SWIFT kapcsolat hiánya esetén

Rendkívüli helyzetben a közvetlen résztvevő vagy az MNB SWIFT kapcsolatának hibája esetén az MNB a GIROHáló GIROFile szolgáltatás „viber” csatornán vagy titkosított email csatornán küld banktitoknak vagy fizetési titoknak minősülő információkat a közvetlen résztvevőknek. Banktitoknak vagy fizetési titoknak nem minősülő információk küldésére az MNB az előzőeken túl nem titkos e-mailt is használhat.

GIROHáló GIROFile szolgáltatás „viber” csatorna használata esetén az automatikus továbbítás érdekében a küldeményeket a 2. függelék IV. fejezet 4.1 pontja szerinti fájl névvel ellátva küldi:

2. A KÖZVETLEN RÉSZTVEVŐ OLDALÁN FELLÉPŐ RENDKÍVÜLI HELYZET

Ha egy közvetlen résztvevő átmenetileg² nem képes a VIBER-be SWIFT üzeneteket küldeni, illetve onnan fogadni, haladéktalanul köteles értesíteni az MNB-t az Üzleti feltételek 4/b. mellékletében közzétett elérhetőségeken és egyeztetni az MNB-től elvárt segítség módját. Amennyiben a rendszer valamennyi eleme működik, de egy vagy több közvetlen résztvevő a saját rendszerében bekövetkezett hiba miatt képtelen SWIFT-en fizetési és kiegyenlítési megbízásokat a VIBER-be küldeni, az MNB kérelem hiányában nem hosszabbítja a VIBER üzemidőt. Az érintett közvetlen résztvevőktől az MNB Bankműveletek igazgatóság Belföldi fizetések osztályával előzetesen

² Az értesítés olyan időtartamú leállás esetén kötelező, amikor valamely közvetlen résztvevő hiba javítási ideje szükségessé teszi az MNB közreműködését (pl. papíron vagy a 2. függelék IV. és V. fejezetben szereplő elektronikus úton történő benyújtás).

telefonon történt egyeztetés után az 1.1. pontban meghatározott módon benyújtott fizetési és kiegyenlítési megbízásokat fogad be. Minden közvetlen résztvevőnek képesnek kell lennie 1 órán belül átállni az 1.1. pontban leírtak szerinti küldésre.

Az MNB az 1.1. pontban foglaltak szerint benyújtott fizetési és kiegyenlítési megbízások teljesítésekor nem vizsgálja, hogy ügyféltételtől van-e szó. A fizetési és kiegyenlítési megbízás tényleges tartalmáért, a papír alapon és a 2. függelék IV. és V. fejezete szerinti elektronikus csatornán benyújtott, valamint a közvetlen résztvevő oldalán fellépő technikai hiba elhárulását követően SWIFT-en is elküldött fizetési és kiegyenlítési megbízások teljesüléséből eredő duplikációért minden esetben az azt benyújtó közvetlen résztvevő a felelős.

Az 1.1 pontban foglaltak szerint benyújtott fizetési és kiegyenlítési megbízásokat az MNB számlaátvezetéssel teljesíti a CAS-ban, mely teljesítésről a SWIFT üzenet küldésére/fogadására képes közvetlen résztvevő a terhelésről és a jóváírásról camt.054 típusú SWIFT üzenetet kap. A SWIFT üzenet küldésére/fogadására képtelen közvetlen résztvevő SWIFT kapcsolatának helyreállítását követően kapja meg a könyveléskor kiküldött SWIFT üzeneteket. A helyreállításig a SWIFT üzenet küldésére/fogadására képtelen közvetlen résztvevő részére - a közvetlen résztvevő külön kérésére meghatározott időszakokban - az MNB folyamatosan, de legkésőbb a fizetési műveletek befogadásának zárásáig a 2. függelék IV. vagy V. fejezetében szereplő elektronikus csatornán értesítést küld a teljesítésről. A közvetlen résztvevő a napközbeni lekérdezést az Üzleti feltételek szerint, ügyfélazonosítást követően, telefonon teheti meg. A SWIFT kapcsolat nap végi hiánya esetén - kivéve munkanapnak minősülő szombati napokon karbantartás miatti SWIFT kapcsolat hiányát - a VIBER üzemidő végén készített camt.053 típusú SWIFT kivonatot tárgynapon a közvetlen résztvevőhöz a 2. függelék IV. vagy V. fejezete szerinti elektronikus csatornán juttatja el az MNB. Munkanapnak minősülő szombati napokon karbantartás miatti SWIFT kapcsolat hiánya esetén az camt.053 típusú SWIFT kivonat az érintett közvetlen résztvevő külön kérésére juttatja el az MNB a 2. függelék IV. vagy V. fejezete szerinti elektronikus csatornák valamelyikén.

Ha azon közvetlen résztvevő javára érkezik a VIBER-ben fizetési művelet, amelyik nem képes a VIBER-hez csatlakozni, a közvetlen résztvevő kérésére az MNB folyamatosan, de legkésőbb a fizetési műveletek befogadásának zárásáig értesítést küld a jóváírásról az alábbi táblázat mintájára.

Report: Find Payments Report											
Report Generation Date: 02/03/2009											
Report Generation Time: 11:05:45											
User: bajkaig											
TRN	Amount	Currency Code	Value Date	OMT	Priority	Submitter	Debit Party	Credit Party	Status	Status Change Time	
000BNS	2 353,00	HUF	02/03/2009	MT202	50	ABANK	AAAAHUHBXXX	BBBBHUHBXXX	Settled	02/03/2009 07:50:29	
000LBB	10 007,00	HUF	02/03/2009	MT202	50	ABANK	AAAAHUHBXXX	BBBBHUHBXXX	Settled	02/03/2009 08:03:36	

Ez esetben az MNB csak a fizetési művelet számát és összegét, a küldő közvetlen résztvevő megnevezését, valamint a teljesítés idejét közli a fogadó közvetlen résztvevővel, a további részleteket az indító közvetlen résztvevőnek kell eljuttatnia a címzett közvetlen résztvevőhöz a fizetési és kiegyenlítési megbízás indításával egyidejűleg. Ennek érdekében minden a VIBER-hez kapcsolódni képtelen közvetlen résztvevőnek gondoskodnia kell a többi közvetlen résztvevő értesítéséről, miszerint a VIBER-ből SWIFT üzenetet nem tud fogadni, ezért igényt tart a közvetlen résztvevők közvetlen értesítésére. Kérésre a fizetési és kiegyenlítési megbízást indító közvetlen

részrtvevők értesítését MT999³ típusú SWIFT üzenettel, vagy GIROHáló GIROFile szolgáltatás „viber” csatornán, vagy titkosított e-mailen az MNB felvállalja.

Amennyiben az adott közvetlen résztvevő SWIFT kapcsolata helyreáll és vissza tud állni (figyelembe véve a még az üzemidőből hátralévő időtartamot) a normál üzletmenetre, ezt jelzi az MNB Bankműveletek Igazgatóság Belföldi fizetések osztályának és a közvetlen résztvevő kérése esetén az MNB értesíti a többi közvetlen résztvevőt.

Az MNB által küldött terhelési és jóváírási értesítések után az MNB a Hirdetmény szerinti díjat számítja fel.

2.1. A KELER-nek nincs SWIFT kapcsolata az MNB-vel

A KELER haladéktalanul értesíti az MNB-t telefonon, ha nincs SWIFT kapcsolata és közli az MNB-vel (továbbá a saját ügyfeleivel), hogy megkísérli-e a hiba kijavítását és a normál működés megkezdését elhalasztja, vagy átáll az 1. pontban megjelölt kommunikációra az MNB-vel. Az MNB szükség esetén a KELER kiegyenlítési megbízásokat számlaátvezetéssel rögzíti a VIBER-ben. Az MNB a teljesítésről a közvetlen résztvevőket camt.054 típusú SWIFT üzenettel, a KELER-t pedig GIROHáló GIROFile szolgáltatás „viber” csatornán vagy titkosított email csatornán folyamatosan értesíti. Az MNB a VIBER üzemidő meghosszabbítását csak technikai torlódás esetén rendeli el a 3.3 a) pontban meghatározottak szerint. A SWIFT üzenetek és a napvégi VIBER kivonat fogadására a 2. pontban leírtak érvényesek.

2.2. A GIRO Zrt.-nek nincs SWIFT kapcsolata az MNB-vel

A GIRO Zrt. haladéktalanul értesíti az MNB-t telefonon, ha nincs SWIFT kapcsolata és közli az MNB-vel (továbbá a BKR résztvevőkkel), hogy megkísérli-e a hiba kijavítását és a normál működés megkezdését elhalasztja, vagy átáll az 1. pontban megjelölt kommunikációra az MNB-vel. Ez utóbbi esetben az MNB a BKR azonnali átvezetési megbízásait és a napközbeni többszöri elszámolás kiegyenlítési megbízásait számlaátvezetéssel rögzíti a VIBER-ben, amiről a közvetlen résztvevők camt.054 típusú SWIFT üzenetet kapnak, a GIRO Zrt.-t pedig GIROHáló GIROFile szolgáltatás „viber” csatornán vagy titkosított email csatornán folyamatosan értesíti. Üzemidő hosszabbítást az MNB emiatt csak technikai torlódás esetén rendel el a 3.3 a) pontban meghatározottak szerint. A SWIFT üzenetek és a napvégi VIBER kivonat fogadására a 2. pontban leírtak érvényesek.

2.3. A CLS Bank International-nek nincs SWIFT kapcsolata az MNB-vel

Amennyiben a CLS Bank International, vagy az MNB SWIFT kapcsolata megszakad, a CLS vagy az MNB erről telefonon vagy e-mailen értesíti a másik felet. Az MNB és a CLS Bank International felméri a probléma jellegét, és közösen eldöntik, hogy átállnak-e a közöttük kiépített Central Bank Contingency Automation (CBCA) elnevezésű kommunikációs csatornára. Az MNB a közvetlen résztvevők által SWIFT-en továbbított, CLS Bank International-nek küldött fizetési megbízásokból (Pay-Ins) készült pacs.009 típusú SWIFT üzenetet CBCA-n keresztül eljuttatja a CLS Bank International-nek. Az MNB a CLS Bank International által CBCA-n küldött fizetési megbízásokat

³ A SWIFT később tervezi kidolgozni az MT999 szabadformátumú üzenet utódját, a camt.998 üzenettípust.

(Pay-Outs) számlaátvezetéssel (account transfer) rögzíti a VIBER-ben, melyről a közvetlen-részrtvevők camt.054 típusú SWIFT üzeneteket kapnak SWIFT-en keresztül, a CLS Bank International-t pedig titkosított e-mail csatornán tájékoztatja az MNB a teljesítésről. Az MNB ezen fizetési megbízások teljesítéséről napvégi VIBER kivonat révén is tájékoztatja a CLS Bank International-t CBCA-n keresztül abban az esetben, ha az MNB és a CLS Bank SWIFT kapcsolata a VIBER üzemidő végén sem működik.

Amennyiben a CLS Bank International vagy az MNB SWIFT kapcsolata helyreáll, mindkét fél visszatérhet a normál üzletmenethez bármikor a nap folyamán. Ilyenkor az üzenetforgalom újra SWIFT-en és nem CBCA-n keresztül kerül lebonyolításra, amennyiben erről a felek kölcsönösen megállapodnak.

3. A KÖZVETLEN RÉSZRTVEVŐ ÁLTAL KEZDEMÉNYEZETT ÜZEMIDŐ HOSSZABBÍTÁS FELTÉTELEI

Ha valamely közvetlen résztvevő a fizetési és kiegyenlítési megbízásait az üzemidő végéig (technikai vagy egyéb ok miatt) nem tudja benyújtani, indokolt esetben kérheti a VIBER ügyfél és/vagy bankközi üzemidő meghosszabbítását. Mind az ügyfél, mind a bankközi üzemidő legfeljebb 1 órával hosszabbítható meg úgy, hogy a két üzemidő zárása között legalább 30 percnak kell eltelnie.

a) A kérelem benyújtásának szabályai a következők:

- Az üzemidő-hosszabbítás kérhető kizárólag ügyféltételekre, kizárólag bankközi tételekre, illetve ügyfél és bankközi tételekre együttesen.
 - Üzemidő hosszabbítás írásban (az Üzleti feltételek szerinti elektronikus aláírással ellátott, elektronikus úton megküldött kérelemmel) kezdeményezhető. A telefonon közölt meghosszabbítási kérést írásban meg kell erősíteni, az elfogadásra csak annak beérkezését követően kerülhet sor.
 - A kérelem benyújtható kulcsolt MT299 típusú SWIFT üzeneten a MANEHUHH BIC kódra vagy SWIFT kapcsolat hiányában az 1.1. pontban foglaltak szerint. Minden esetben a közvetlen résztvevő belső szabályzataiban rögzíteni kell, hogy mely dolgozói jogosultak ilyen kérelem MNB-hez való indítására.
- Az ügyfél- illetve bankközi üzemidő meghosszabbítására vonatkozó kérelemnek a zárási idő előtt 20 perccel (jelenleg 16:40-ig, illetve 17:40-ig) az MNB-be be kell érkeznie. Rendszerüzemeltetők által benyújtott bankközi üzemidő hosszabbításra vonatkozó kérelem MNB-be érkezésének határideje: 17:45.
- A kérelemben jelteni kell, mennyi üzemidő hosszabbítást kér az ügyfél/bankközi üzemidőre vonatkozóan, valamint
 - a hiba okát

- milyen számú és értékű fizetési megbízást kér a közvetlen résztvevő a VIBER-ben teljesíteni, vagy – likviditás hiány esetén – milyen összeget vár más közvetlen résztvevő(k)től a meghosszabbított üzemidőben.

Ezen adatok jelentése a rendszerüzemeltetők részéről nem szükséges.

b) Az ügyfél üzemidő meghosszabbításának feltételei:

1. Ügyfél üzemidő meghosszabbítására csak technikai hiba esetén kerülhet sor (saját rendszer működésének leállása, közüzemi, távközlési szolgáltatás leállása) és ha emiatt
2. több mint tíz fizetési megbízás teljesítése hiúsulna meg (amennyiben legfeljebb tíz fizetési megbízás teljesítését akadályozza meg a technikai hiba, a közvetlen résztvevő a fizetési megbízásokat - feldolgozásukra vonatkozó kéréssel - az 1. pontban leírtak szerint továbbítja az MNB-hez 16:40-ig).
3. A közvetlen résztvevő ügyfelének likviditáshiánya nem lehet ok az üzemidő meghosszabbításra. Ha az ügyfélnek van pénz a számláján, de a közvetlen résztvevőnek nincs, akkor a benyújtott fizetési megbízás sorba állítandó, és később teljesülhet.

c) A bankközi (végső) üzemidő meghosszabbításának feltételei:

1. A meghosszabbítás történhet a b) 1. és 2. pontban megjelölt technikai okból.
2. Likviditási okból történő meghosszabbítás esetében a közvetlen résztvevőnek sorban kell állnia legalább 10 milliárd Ft-tal, és meg kell adni, hogy a likviditás hiányt hogyan fedezi (mi várható a meghosszabbított üzemidő alatt).

d) A kérelem jóváhagyása, az üzemidő meghosszabbítása

- Az MNB üzemidőt a közvetlen résztvevők kérésére legfeljebb 1 órával hosszabbít mind az ügyfél, mind a bankközi üzemidőre vonatkozóan.
- Rendszerüzemeltetők a legfeljebb 1 óra üzemidő hosszabbítást több részletben kérhetik minimum 30 perces időtartamra.
- A Magyar Államkincstár által kezdeményezett üzemidőhosszabbítás jóváhagyásának nem feltétele a 3.b) és 3.c) pontokban foglalt körülmények fennállása.
- Amennyiben az MNB a kizárólag ügyfél üzemidő meghosszabbítására vonatkozó kérelmet jóváhagyja és a jóváhagyott üzemidő-hosszabbítás mértéke a 30 percet meghaladja, az MNB a bankközi üzemidőt is módosítja úgy, hogy az ügyfél és a bankközi üzemidő zárása között legalább 30 perc legyen.
- Az MNB az ügyfél és a bankközi üzemidő hosszabbításra vonatkozó együttes kérelmet a b) és c) pontban részletezett feltételek megléte esetén abban az esetben hagyja jóvá, ha a kérelmezett ügyfél és bankközi üzemidő zárása között legalább 30 perc van.
- Az MNB a kizárólag bankközi üzemidőre vonatkozó kérelem jóváhagyása esetén az ügyfél üzemidőt nem hosszabbítja meg.

- Amennyiben valamely közvetlen résztvevő 1.1. pontban leírtak szerint küldi be a fizetési és kiegyenlítési megbízásokat, az MNB adatbevitel időigénye is indokolhatja az üzemidő meghosszabbítását.
 - Az MNB által a közvetlen résztvevők részére meghirdetett VIBER üzemidő zárásáig minden közvetlen résztvevő küldhet és köteles fogadni a fizetési műveleteket. Az ügyfél üzemidő zárása után csak a 2. számú mellékletben szereplő fizetési és kiegyenlítési megbízások teljesítése lehetséges.
 - A közvetlen résztvevő kérésének elfogadásakor az MNB admi.004 típusú SWIFT üzenettel értesíti a többi közvetlen résztvevőt.
 - A meghosszabbított VIBER üzemidő esetében a 2. és 2/a mellékletben meghatározott benyújtási és teljesítési rendben meghatározott határidők az üzemidő hosszabbítás mértékével arányosan meghosszabbodnak.
- e) Az üzemidő meghosszabbítással kapcsolatos (utólagos) jelentési kötelezettség, az adatszolgáltatás során nyert információk jegybanki ellenőrzése:
- A VIBER üzemidő hosszabbítások háttéréről az üzemidő-hosszabbítást kérelmezőnek a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank alapvető feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló MNB elnöki rendeletben foglaltak szerint kell beszámolnia.
 - Az MNB a kérelemben, valamint az adatszolgáltatásban közölt információk valóságát a közvetlen résztvevő jegybanki ellenőrzése során utólag szűrőpróbaszerűen ellenőrizheti. Az ellenőrzés lehet helyszíni, illetve a dokumentumok bekérésén is alapulhat.

3.1. KELER által kezdeményezett VIBER üzemidő hosszabbítás

A KELER a bankközi üzemidő hosszabbítását kérheti az MNB-től, amennyiben technikai problémák merülnek fel a KELER kiegyenlítési megbízások benyújtását érintően a KELER-nél vagy valamely közvetlen résztvevőnél. A kérelemben a KELER jelzi, hogy a hiba a saját vagy a közvetlen résztvevő oldalán lépett fel.

3.2. A GIRO Zrt. által kezdeményezett üzemidő hosszabbítás

A GIRO Zrt. a bankközi üzemidő-hosszabbítását kérheti az MNB-től, amennyiben technikai problémák merülnek fel a BKR napközbeni többszöri vagy azonnali elszámoláshoz kapcsolódóan a GIRO Zrt.-nél vagy valamely BKR résztvevőnél. A kérelemben a GIRO Zrt. jelzi, hogy a hiba a saját vagy a BKR résztvevő oldalán lépett fel.

3.3. Az MNB által kezdeményezett üzemidő hosszabbítás

- a) Az üzemidő hosszabbítás az MNB egyedi döntése esetén

Az MNB saját rendszereinek meghibásodása vagy egyéb működési kockázati esemény következtében dönthet az üzemidő meghosszabbításáról. Az MNB az 1. pont szerinti kommunikációs eljárásnak megfelelően értesíti a közvetlen résztvevőket az üzemidő módosításról, annak várható időtartamáról és egyéb körülményekről, valamint

fejleményekről (VIBER vagy ügyfélszámlavezető rendszer üzemidejének hosszabbítása szükséges, módosul-e a jegybanki rendelkezésre állás, hitelkeret módosítási lehetőség, azonnali hitelkeret átadás, BKR keret értesítés stb.).

- b) A GIRO Zrt. jelzése alapján az MNB 30 perc bankközi üzemidő hosszabbítást rendel el a tartalékolási periódus utolsó munkanapján, amennyiben a BKR napközbeni többszöri elszámolás utolsó ciklusában valamely BKR résztvevő fedezeti összeg lehívása nem teljesül az előírt határidőig.
- c) A rendkívüli készpénz ellátási igény esetén az MNB egyedi döntéssel szintén élhet az üzemidő-hosszabbítás lehetőségével.

A rendkívüli nyitvatartás ilyen esetben alkalmazandó szabályait a Magyar Nemzeti Banknál forint bankszámlával rendelkező ügyfelek, valamint a pénzfeldolgozó szervezetek részére nagybanki készpénzes műveletek üzleti feltételeinek 4. számú melléklete tartalmazza.

Az üzemidő-hosszabbítás maximális időtartama 1,5 óra lehet, mely jelentheti a VIBER és az ügyfélszámla-vezető rendszer üzemidejének módosítását, vagy csak az ügyfélszámla-vezető rendszer üzemidejének meghosszabbítását, amelyekre az alábbi esetekben kerülhet sor:

- Amennyiben az MNB a készpénzforgalmazás elősegítése miatt a **VIBER üzemidejét meghosszabbítja**, azt maximum 19:30-ig teszi. A meghosszabbított VIBER üzemidő esetében a 2. és 2/a mellékletben meghatározott benyújtási és teljesítési rendben meghatározott határidők az üzemidő hosszabbítás mértékével arányosan meghosszabbodnak
- Amennyiben az MNB csak az **ügyfélszámla-vezető rendszerének üzemidejét hosszabbítja meg**, az üzemidő hosszabbítás időtartama alatt csak a készpénzben végzett műveletek teljesítését teszi lehetővé. Ebben az esetben a rendelkezésre állás keretében az egynapos hitel igénylése és a betétlekötés benyújtása, valamint a tárgynapi napközbeni hitelkeret módosítás nem a VIBER üzemidejéhez, hanem az MNB ügyfélszámla-vezető rendszerének közvetlen résztvevők által kezdeményezett készpénzben végzett műveletek fogadására vonatkozó zárásához igazodik, azaz a zárást követő negyed óráig még elérhetők ezen eszközök (ügyfélszámla-vezető rendszer zárása+15 perc, maximum 19:45). Egyébiránt a 2. és 2/a mellékletben meghatározott benyújtási és teljesítési rendben meghatározott határidők az üzemidő hosszabbítás mértékével arányosan meghosszabbodnak

A fentiekről az MNB az üzemidő hosszabbítás kihirdetésével egy időben értesíti a közvetlen résztvevőket.

4. AZ MNB OLDALÁN FELLÉPŐ RENDKÍVÜLI HELYZETEK

4.1. A VIBER késői nyitása (halasztott CAS nyitás)

Amennyiben a CAS és a SWIFT hálózat is működőképes, de az MNB ügyfélszámlavezető rendszere a VIBER üzemidő nyitás előtti fizetési műveleteket nem tudja teljesíteni, akkor azok

lekönyvelését, illetve a VIBER üzemidő nyitását maximálisan 2 órával halasztja el az MNB. Erről a közvetlen résztvevőket haladéktalanul értesíti adm.004 típusú SWIFT üzenet útján.

Ha a VIBER üzemidő nyitása előtt teljesítendő fizetési műveletek lekönyvelése 2 órán belül nem lehetséges, ezeket a VIBER üzemidő nyitása után teljesíti az MNB számlaátvezetéssel. Erről a közvetlen résztvevők camt.054 típusú SWIFT üzenettel értesülnek.

A KELER megbízások a VIBER üzemidő nyitásáig várnak, majd a prioritásuknak megfelelően a benyújtás sorrendjében teljesülnek.

BKR sorban állás esetén a II. BKR pozíció mátrix fedezetének teljesítési határideje a VIBER üzemidő nyitás késedelmének megfelelő idővel eltolódik. A BKR napközbeni többszöri elszámolás első ciklusába benyújtott tranzakciók elszámolásáról a GIRO Zrt. a BKR Rendkívüli helyzetek kezelésére vonatkozó szabályzata szerint dönt.

A VIBER késedelmes indítása nem jelenti automatikusan a zárás meghosszabbítását (hiszen a benyújtás nem, csak a teljesítés szenved késedelmet). Amennyiben erről az MNB nem rendelkezik, a további üzemidő változatlan marad.

Amennyiben a BKR éjszakai elszámolás I. és a napközbeni többszöri elszámolás hajnali ciklusához kapcsolódó pozíció mátrix beérkezése késik, a VIBER üzemidő nyitása nem kerül elhalasztásra. Ekkor az MNB ügyfélszámla-vezető rendszerében a VIBER üzemidőt megelőző egyéb fizetési műveletek (az BKR éjszakai elszámolás I. és a napközbeni többszöri elszámolás hajnali ciklusához kapcsolódó pozíció mátrix lekönyvelése nélkül) fedezet esetén teljesítésre kerülnek (fedezethiány esetén sorban állnak). A BKR éjszakai elszámolás I. és a napközbeni többszöri elszámolás hajnali ciklusához kapcsolódó pozíció mátrix kiegyenlítése nélkül történő VIBER indításról az MNB haladéktalanul értesíti a közvetlen résztvevőket MT999 típusú SWIFT üzenet útján. A pozíció mátrixok lekönyvelése (amennyiben azt az üzleti nap folyamán az MNB kézhez kapja) VIBER üzemidőben történik magas prioritással: a normál üzletmenettől eltérően a közvetlen résztvevők nettó pozíciói kerülnek könyvelésre a bankszámlákon. Ha valamely közvetlen résztvevő(k) tartozása a VIBER üzemidő végén is fennáll, az MNB a fedezetlen közvetlen résztvevőnek kényszerhitelt tart nyilván a nettó BKR pozíció fedezetlenségének mértékéig.

4.2. A VIBER üzemidő nyitása megtörtént, de a SWIFT kapcsolat a nyitáskor nem működik vagy napközben megszakad

Amennyiben a VIBER üzemidő nyitása megtörtént, de a SWIFT kapcsolat nyitáskor nem működik vagy napközben megszakad, a VIBER az üzemidő nyitás után automatikusan teljesíti a későbbi teljesítési napra benyújtott, tárgynapon esedékes fizetési műveleteket, teljesülnek a készpénzben végzett műveletek, a jegybanki számlaátvezetések (pl. bankkártya elszámolás, II. BKR pozíció), és a tárgynapon a SWIFT kapcsolat megszakadásáig benyújtott fizetési és – a SWIFT kapcsolat napközbeni megszakadása esetén - kiegyenlítési megbízások. A tárgynapon (a hiba fennállása idején) SWIFT-en benyújtott fizetési megbízások (bankközi és ügyféltelek), kiegyenlítési megbízások a SWIFT szolgáltatás megindulása után számolódnak el. A közvetlen résztvevők a tárgynapon esedékes sürgős fizetési megbízásaikat (SWIFT-en még be nem nyújtott bankközi és ügyfél megbízások), kiegyenlítési megbízásaikat az MNB Bankműveletek igazgatóság Belföldi fizetések osztályának szóló előzetes telefonos bejelentés után az 1.1. pontban meghatározott módon

juttathatják el az MNB-hez teljesítés céljából. (A hívható telefonszámokat az Üzleti feltételek 4/b. melléklete tartalmazza.) Az így benyújtott (lehetőség szerint korlátozott számú) fizetési és kiegyenlítési megbízások teljesítéséről az MNB folyamatosan GIROHáló GIROFile szolgáltatás „viber” csatornán, vagy titkosított email csatornán értesíti a küldő és fogadó közvetlen résztvevőt a 2. pontban szereplő táblázat szerint. Az egyéb információkról a küldő közvetlen résztvevő tájékoztatja a fogadó közvetlen résztvevőt a fizetési és kiegyenlítési megbízás MNB-be történő benyújtásával egyidejűleg.

A KELER SWIFT kapcsolat hiányában a kiegyenlítési megbízásait és a napközbeni hitelkeret változtatási kérelmeket titkosított email csatornán vagy GIROHáló GIROFile szolgáltatás „viber” csatornán elektronikus aláírással küldi el teljesítésre az MNB-be, ahonnan a teljesítésről szóló igazolást is titkosított email csatornán vagy GIROHáló GIROFile szolgáltatás „viber” csatornán kapja vissza.

SWIFT kapcsolat hiányában az MNB számlaátvezetéssel rögzíti a VIBER-ben a BKR napközbeni többszöri elszámolás kiegyenlítési és az azonnali átvezetési megbízásokat és azok teljesüléséről vagy nem teljesüléséről GIROHáló GIROFájl szolgáltatás „viber” csatornán vagy titkosított email csatornán értesíti a GIRO Zrt.-t.

4.3. A CAS nem működik, de a SWIFT szolgáltatás üzemel

Amennyiben a CAS a VIBER üzemidő kezdetekor nem működőképes, sem a VIBER egyenlegváltás átvezetése, sem a fizetési és kiegyenlítési megbízások nem teljesülnek. A benyújtott fizetési és kiegyenlítési megbízásokat a SWIFT tárolja, de teljesítés nem történik, így az arról szóló értesítés nem jut el a közvetlen résztvevőkhöz. A CAS üzemképtelenségéről az MNB haladéktalanul értesíti a közvetlen résztvevőket MT999 típusú SWIFT üzenetben. Amennyiben a CAS működése helyreáll, a már benyújtott fizetési és kiegyenlítési megbízások teljesülnek és a normál üzletmenet a VIBER üzleti napon folytatódik. Ha a CAS működése nem állítható helyre, az MNB átáll a helyszíni, illetve a távoli tartalék használatára. A fizetési műveletek teljesítése mindkét esetben késedelmet szenved.

A CAS működésének helyreállítása során az MNB nem vállal felelősséget a SWIFT üzenetek sorrendhelyes teljesítéséért. A CAS újraindulását követően a közvetlen résztvevők kötelesek meggyőződni az általuk benyújtott fizetési és kiegyenlítési megbízások státuszáról.

CAS működés kiesési ideje alatt a jegybanki műveletek és a KELER kiegyenlítési megbízásai újonnan zárolt értékpapír fedezet ellenében kézi fedezetvizsgálattal teljesülhetnek. A kézi feldolgozás eredményéről, teljességéről az MNB és a KELER egyeztet, és szükség esetén döntenek a VIBER üzemidő meghosszabbításáról.

Az MNB felhatalmazhatja a GIRO Zrt.-t a BKR napközbeni többszöri elszámolás elvégzésére a BKR résztvevő MNB-nél vezetett bankszámlájának előzetes fedezetvizsgálata nélkül. A kiegyenlítési megbízások lekönyvelése a CAS helyreállítását követően VIBER üzemidőben történik magas prioritással: a normál üzletmenettől eltérően a közvetlen résztvevők nettó pozíciói kerülnek könyvelésre a bankszámlákon az MNB számlájával szemben. Ha valamely közvetlen résztvevő(k) tartozása a VIBER üzemidő végén is fennáll, az MNB az elégséges fedezettel nem

rendelkező közvetlen résztvevőnek kényszerhitelt tart nyilván a nettó BKR napközbeni többszöri elszámolás fedezetlenségének mértékéig.

Az MNB felhatalmazhatja a GIRO Zrt.-t a BKR résztvevő azonnali teljesítési számlája egyenlegének megemelésére a BKR résztvevő MNB-nél vezetett bankszámlájának előzetes fedezetvizsgálata nélkül. Az azonnali átvezetési megbízások lekönyvelése a CAS helyreállítását követően VIBER üzemidőben történik magas prioritással. Ha valamely közvetlen résztvevő tartozása a VIBER üzemidő végén is fennáll, az MNB az elégséges fedezettel nem rendelkező közvetlen résztvevőnek kényszerhitelt tart nyilván az azonnali átvezetés fedezetlenségének mértékéig.

4.4. A SWIFT és a CAS is működik, de az MNB VIBER munkaállomásai nem működnek

Ebben az esetben a SWIFT-en tárgynapon beérkező, illetve a tárgynapot megelőzően későbbi teljesítési napra benyújtott tárgynapi fizetési és kiegyenlítési megbízások teljesülnek, de az MNB nem képes a monitorozásra, valamint a 2. pontban részletezett számlaátvezetéssel teljesítendő fizetések rögzítésére. Erről a közvetlen résztvevőket az MNB haladéktalanul értesíti MT999 típusú SWIFT üzenettel vagy emailben. Ekkor a VIBER üzemidő vége a normál menetrend szerint alakul, a nem teljesített fizetéseket az MNB az ügyfélszámla-vezető rendszerben teljesíti, amelyekről a közvetlen résztvevők camt.054 típusú SWIFT üzenetet nem kapnak, azokról a bankszámlakivonatból értesülnek.

4.5. A VIBER a távoli tartalék rendszeren működik

A VIBER központi elemeit futtató rendszerek tartós meghibásodása esetén, amikor a helyreállítás hosszabb időt vesz igénybe, a megengedett csúszási időt jelentősen meghaladja, esetleg több napot igényel, a rendszer további működtetése az MNB központtól földrajzilag távol elhelyezett háttérrendszeren folytatódik.

Az áttérés tényéről, a tervezett üzemidő kiesésről az áttelepülést követően a közvetlen résztvevők értesítést kapnak GIROHáló GIROFájl szolgáltatás „viber” csatornán vagy titkosított email csatornán. Az új helyszínre költözés maximum 2 órát vesz igénybe. Ez idő alatt a fizetési és kiegyenlítési megbízások küldése folyamatos lehet, a teljesítés azonban az átállás befejezésének pillanatáig késedelmet szenved. A háttérrendszeren alapuló szolgáltatás tartalma változatlan marad.

- a.) Amennyiben a hiba napon belül elhárítható, a visszaállás a normál üzletmenetre csak a VIBER üzemidő zárása után történik. Az üzemidőben történő változtatásról (hosszabbítás) és a zárás várható időpontjáról az MNB tájékoztatja a közvetlen résztvevőket GIROHáló GIROFájl szolgáltatás „viber” csatornán vagy titkosított email csatornán. Ez esetben az MNB ügyfélszámla-vezető rendszerében a fizetési műveletek teljesítése, illetve a számlakivonat megküldése, a napvégi hitelkeret módosítás normál üzletmenet szerint történik.
- b.) Ha a hiba napon belül nem hárítható el, a következő napi üzemelés a távoli tartalék rendszeren a közvetlen résztvevők számára az előző napi rend szerint folytatódik.

4.6. A számlázást az MNB nem tudja időben végrehajtani

Amennyiben az MNB ügyfélszámla-vezető rendszere a számlázást nem képes határidőre befejezni, az MNB a késésről MT999 típusú SWIFT üzenettel haladéktalanul értesíti a közvetlen résztvevőket. Ez azt jelenti, hogy a BKR résztvevők BKR keretértésítői, valamint a BKR keret és az azonnali hitelkeret GIRO Zrt. részére történő átadása az üzemidő hosszabbítás mértékében eltolódik.

Az MNB a tényleges azonnali hitelkeret és a BKR keret adatok megállapítását követően azokat azonnal továbbítja a GIRO Zrt.-be az azonnali hitelkeret felhasználás és a BKR éjszakai feldolgozás megkezdése céljából. Amennyiben ez nem sikerül, az MNB rendszerei helyreállításának tükrében az MNB eseti döntéssel határozhatja meg az azonnali hitelkeretet, valamint a BKR keretet továbbá a VIBER üzleti nap menetét és arról haladéktalanul értesíti a közvetlen résztvevőket MT999 típusú SWIFT üzenettel.

5. AZ AZONNALI ELSZÁMOLÁS KAPCSÁN FELLÉPŐ RENDKÍVÜLI HELYZET

Amennyiben a GIRO Zrt. a VIBER üzemidőn kívüli időszakban igénybevett azonnali hitelekéről szóló információkat nem tudja megadni az MNB részére, és nem állapítható meg, hogy mely BKR résztvevő vett igénybe azonnali hitelt, az MNB a hiba elhárításáig az azonnali elszámolásban küldőként részt vevő azonnali hitelkerettel rendelkező BKR résztvevők napközibeli hitelkeretének értékét a VIBER-ben nullára állítja, illetve az azonnali átvezetéseket sem hajtja végre.

Ha az MNB vagy GIRO Zrt. eltérést észlel a gyűjtőszámla és az azonnali teljesítési számlák egyenlegeinek összege között, akkor a hiba helyreállításáig az azonnali átvezetések teljesítésére nem kerül sor. Szükség esetén az MNB a kockázatokat mérlegelve dönt a további lépések megtételéről.

Amennyiben technikai probléma miatt szükségessé válik az azonnali elszámoláshoz kapcsolódó azonnali hitelfolyósítás és törlesztés kézi feldolgozása, és annak időigénye indokolja, a hitelfolyósítással érintett BKR résztvevő terhelendő VIBER-pénzforgalmát az MNB a feldolgozásig felfüggeszti⁴. A hitelfolyósítás és törlesztés kézi feldolgozása esetén az MNB külön a folyósításokat és külön a törlesztéseket bankonként összevonhatja.

6. A JELEN ELJÁRÁSI RENDTŐL VALÓ ELTÉRÉS

Amennyiben az MNB megítélése szerint a pénzforgalom zavartalan lebonyolítása megköveteli, jelen szabályzatban rögzített szabályoktól egyedi döntéssel eltérhet, melyről a közvetlen résztvevőket haladéktalanul értesíti MT999 típusú SWIFT üzenettel, GIROHáló GIROFájl szolgáltatás „viber” csatornán vagy titkosított email csatornán.

⁴ A közvetlen résztvevő terhelendő VIBER-pénzforgalmának felfüggesztése egy nagyszámú, magas prioritású számlaátvezetés rögzítésével történik.